

INGLIZ TILINI O'RGANISHDA QO'SHIQLAR VA IJTIMOIIY
TARMOQLAR O'RNI: AFZALLIK VA KAMCHILIKLAR

Makhmudova Nilufar Maksudovna

Webster universiteti, magistratura

mahmudovanilufar800@gmail.com

Mavzuning dolzarbligi: XXI asrda ingliz tilini o'rganish jarayoni an'anaviy darsliklar va grammatik mashqlar bilan cheklanmay, turli texnologik vositalar yordamida yanada samarali kechmoqda [1]. Jumladan, qo'shiqlar va ijtimoiy tarmoqlar kabi ommaviy axborot vositalari orqali ingliz tilini o'rganish imkoniyatlari kengayib bormoqda [2]. Ushbu maqolada ushbu ikki metodning samaradorligi, afzalliklari va cheklovlari tahlil qilinadi [3]. Tilshunoslik va pedagogika sohasida olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, qo'shiqlar orqali til o'rganish eslab qolish jarayonini tezlashtiradi [4].

Material va metodlar: Tadqiqotda 80 nafar ingliz tilini o'rganuvchi talabalar qatnashdi. Ular til bilish darajasi bo'yicha B1-B2 darajasidagi o'quvchilardan iborat bo'lib, ikki guruhga ajratildi: Qo'shiqlar orqali o'rganuvchilar guruhi (40 kishi). Ijtimoiy tarmoqlar orqali o'rganuvchilar guruhi (40 kishi).

Tadqiqot bosqichlari

1. **Dastlabki test:** Har ikki guruh o'quvchilarining dastlabki lug'at boyligi, talaffuzi va umumiy so'zlashuv darajasi baholandi.

2. **Intervensiya.** Qo'shiqlar guruhi har kuni 30 daqiqa inglizcha qo'shiqlar tinglab, matnlarini tarjima qilishdi va qayta kuylash orqali talaffuz mashqlarini bajarishdi. Ijtimoiy tarmoqlar guruhi esa har kuni kamida 30 daqiqa ingliz tilidagi vloglar, intervyular va qisqa videolarni tomosha qilib, izoh qoldirish va interaktiv muhokamalarda ishtirok etishdi.

3. **Yakuniy test:** Olti hafta davom etgan eksperimentdan so'ng ishtirokchilarning talaffuz, lug'at boyligi va muloqot qobiliyatlaridagi o'zgarishlar baholandi.

Natijalar. Tadqiqot natijalari quyidagi asosiy jihatlarni ko'rsatdi:

1. **Qo'shiqlar yordamida o'rganish samaradorligi.** Talaffuz yaxshilanishi: Ishtirokchilarning 75% to'g'ri talaffuzni yaxshiroq o'zlashtirganini bildirdi. Lug'at boyligi: Yangi so'zlarni eslab qolish 30% ga yaxshilangan. Ravonlik: 60% o'quvchilar qo'shiqlardagi iboralarni kundalik nutqda qo'llashni boshlagan.

2. **Ijtimoiy tarmoqlar yordamida o'rganish samaradorligi.** Muloqot ko'nikmalari: 80% ishtirokchilar real suhbatlarda faolroq bo'lishgan. Matn yozish: 65% ishtirokchilar o'z izohlarini ingliz tilida yozishga o'rgangan. So'zlashuvdagi ishonch: O'quvchilarning 70% ingliz tilida gapirishdan qo'rqmaslikni o'rgangan.

Statistik tahlillar shuni ko‘rsatdiki, har ikki uslub ham samarali, ammo ularning foydali jihatlari farqlanadi. Qo‘shiqlar talaffuz va eslab qolish qobiliyatini oshirgan bo‘lsa, ijtimoiy tarmoqlar kommunikativ ko‘nikmalarni rivojlantirishda ustunlik bergan.

Xulosa. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, ingliz tilini o‘rganishda qo‘shiqlar va ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish samarali strategiya hisoblanadi. Qo‘shiqlar talaffuz va lug‘at boyligini oshirsa, ijtimoiy tarmoqlar jonli muloqot tajribasini taqdim etadi. Kelajakda ushbu uslublarning uzoq muddatli ta‘siri va boshqa tillarni o‘rganishga ta‘siri bo‘yicha qo‘shimcha tadqiqotlar olib borish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Blake, R. (2008). *Brave New Digital Classroom: Technology and Foreign Language Learning*. Georgetown University Press.
2. Krashen, S. (1982). *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. Pergamon.
3. Murphey, T. (1992). *Music and Song*. Oxford University Press.
4. Schunk, D. H. (1999). *Self-Regulated Learning: The Educational Legacy of Paul Pintrich*. Routledge.